

## NHỮNG ĐIỂM TƯƠNG ĐỒNG VÀ KHÁC BIỆT GIỮA LUẬT GIÁO DỤC ĐẠI HỌC 2012 VÀ LUẬT GIÁO DỤC ĐẠI HỌC SỬA ĐỔI 2018.

### I. Những điểm tương đồng:

Trên cơ bản nội dung của Luật giáo dục đại học (GDĐH) 2012, Luật GDĐH sửa đổi năm 2018 đã sửa đổi 36/72 Điều, bổ sung 1 Điều mới, bãi bỏ thay thế 1 số cụm từ và chỉnh sửa 1 số từ về mặt kỹ thuật.

- Giữ nguyên yêu cầu về việc Hiệu trưởng trường đại học phải có trình độ tiến sĩ trở lên.
- Luật Giáo dục đại học năm 2012 và Luật GDĐH sửa đổi năm 2018 cùng đặt ra vấn đề tự chủ đại học.
- Đã có nhiều quy định đổi mới trong GDĐH, tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ sở GDĐH nâng cao chất lượng đào tạo, khẳng định vị thế và vai trò quan trọng của GDĐH trong hệ thống giáo dục quốc dân.
- Xây dựng khung pháp lý khá hoàn chỉnh cho bộ máy quản trị cơ sở giáo dục đại học, có sự phân biệt quản trị cơ sở đại học công lập, tư thục và có vốn đầu tư nước ngoài.

### II. Những điểm khác biệt:

Luật giáo dục đại học 2012	Luật giáo dục đại học sửa đổi năm 2018
<b><i>1. Về Văn bằng giáo dục đại học được cấp cho người học sau khi tốt nghiệp</i></b>	
- Theo quy định hiện hành tại Điều 38 Luật Giáo dục đại học 2012: <i>Văn bằng giáo dục đại học được cấp cho người học sau khi tốt nghiệp một trình độ đào tạo theo một hình thức đào tạo, gồm bằng tốt nghiệp đại học, bằng thạc sĩ và bằng tiến sĩ.</i> Có nghĩa là, người học theo học hình thức đào tạo nào thì khi tốt nghiệp sẽ được cấp bằng tương ứng với hình thức đào tạo đó.	- Quy định này đã được sửa đổi tại khoản 23 Điều 1 Luật Giáo dục đại học sửa đổi 2018, cụ thể: <i>Văn bằng giáo dục đại học thuộc hệ thống giáo dục quốc dân bao gồm bằng cử nhân, bằng thạc sĩ, bằng tiến sĩ và văn bằng trình độ tương đương.</i> Như vậy, quy định mới ghi nhận bằng cử nhân là văn bằng giáo dục đại học thuộc hệ thống giáo dục quốc dân, không quy định hình thức đào tạo trên văn bằng. Do đó, từ ngày 01/7/2019, bằng đại học dù được đào tạo chính quy hay tại chức, từ xa, liên thông,... có giá trị ngang nhau.

<b>2. Về trình độ tối thiểu của Giảng viên</b>	
- Tại khoản 3 Điều 54 Luật Giáo dục đại học 2012: Ưu tiên tuyển dụng người có trình độ từ thạc sĩ trở lên làm giảng viên theo quy định	- Thay vì ưu tiên tuyển dụng người có trình độ từ thạc sĩ trở lên làm giảng viên theo Luật mới sửa đổi khuyến khích cơ sở giáo dục đại học ưu tiên tuyển dụng người có trình độ tiến sĩ làm giảng viên; phát triển, ưu đãi đội ngũ giáo sư đầu ngành để phát triển các ngành đào tạo. Cũng theo Luật này, giảng viên độc lập về quan điểm chuyên môn trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học; được ký hợp đồng thỉnh giảng và nghiên cứu khoa học với các trường đại học, cơ sở nghiên cứu khác... theo quy định của trường đại học mà mình đang làm việc.
<b>3. Bỏ quy định Hiệu trưởng trường đại học có nhiệm kỳ 5 năm</b>	
- Nhiệm kỳ của hiệu trưởng trường đại học được quy định là 05 năm.	- Nhiệm kỳ hoặc thời gian bổ nhiệm của hiệu trưởng do Hội đồng trường quyết định trong phạm vi nhiệm kỳ của Hội đồng. Bên cạnh đó, thay vì quy định Hiệu trưởng phải đã tham gia quản lý cấp khoa, phòng của trường ít nhất 05 năm, thì nay, Luật mới cũng đã bỏ quy định này. Thay vào đó, chỉ còn yêu cầu phải có kinh nghiệm quản lý giáo dục đại học.
<b>4. Đại học được tự chủ quyết định chính sách học phí, tuyển sinh</b>	
- Có tự chủ nhưng không được mở rộng như trong Luật GDĐH sửa đổi năm 2018.	- Điểm khác biệt lớn nhất của Luật Giáo dục đại học sửa đổi 2018 chính là mở rộng quyền tự chủ cho các trường đại học. Tại các khoản 3, 4, 5 Điều 32, Luật quy định khá chi tiết về việc giao quyền tự chủ cho các Cơ sở GDĐH có quyền tự chủ và trách nhiệm giải trình trong các hoạt động về tổ chức và nhân sự, tài chính và tài sản, đào tạo, khoa học và công nghệ, hợp tác quốc tế phù hợp với năng lực tự chủ, theo quy định của Luật này và các quy định của pháp luật liên quan; bảo đảm chất lượng GDĐH"... - Một điểm đáng chú ý trong dự thảo luật so với trước chính là

	<p>cho phép các cơ sở giáo dục đại học đáp ứng đủ điều kiện bảo đảm chất lượng và phù hợp nhu cầu thì được tự mở ngành đào tạo ở tất cả các trình độ của giáo dục đại học, chỉ trừ các ngành thuộc lĩnh vực sức khỏe, đào tạo giáo viên và an ninh, quốc phòng.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ngoài các trường đại học công lập được giao quyền tự chủ, các trường đại học tư thục cũng được phép tự quyết định mức học phí.</li> <li>- Để được thực hiện quyền tự chủ, các trường đại học phải đáp ứng một số điều kiện như: Đã thành lập hội đồng trường, hội đồng đại học; Thực hiện phân quyền tự chủ và trách nhiệm giải trình đến từng đơn vị, cá nhân trong trường; Công khai điều kiện bảo đảm chất lượng, tỷ lệ sinh viên có việc làm.</li> </ul>
<b>5. Trường phải công khai mức học phí cả khóa học trên website</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Chưa quy định</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Tại Điều 65, Luật Giáo dục đại học sửa đổi 2018 yêu cầu các trường phải công bố công khai chi phí đào tạo, mức thu học phí, mức thu dịch vụ tuyển sinh và các khoản thu dịch vụ khác cho lộ trình cả khóa học, từng năm học cùng với thông báo tuyển sinh trên trang thông tin điện tử của trường. Đồng thời, các trường phải có trách nhiệm trích một phần nguồn học phí để hỗ trợ sinh viên có hoàn cảnh khó khăn</li> </ul>
<b>6. Không được tiếp tục tuyển sinh nếu chưa kiểm định chất lượng</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Không quy định chặt chẽ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Quy định chặt chẽ hơn về điều kiện mở ngành đào tạo của các trường đại học. Theo đó, trước khi khóa đầu tiên tốt nghiệp, các trường phải đánh giá chất lượng của chương trình đào tạo; ngay sau khi khóa đầu tiên tốt nghiệp, chương trình đào tạo phải được kiểm định.</li> <li>- Trường hợp không đánh giá, kiểm định hoặc kết quả đánh</li> </ul>

	<p>giá, kiểm định không đạt yêu cầu, các trường phải cải tiến, nâng cao chất lượng để đảm bảo chuẩn đầu ra; không được tiếp tục tuyển sinh ngành đó cho đến khi đạt tiêu chuẩn kiểm định chất lượng.</p> <p>- Đáng chú ý, các trường tự chủ mở ngành đào tạo khi chưa bảo đảm điều kiện bị đình chỉ hoạt động đào tạo đối với ngành đó và không được tự chủ mở ngành đào tạo trong thời hạn 05 năm.</p>
<b>7. Thời gian đào tạo xác định theo số lượng tín chỉ</b>	
- Quy định Thời gian đào tạo theo tín chỉ được xác định trên cơ sở số học phần và khối lượng tín chỉ tích lũy.	- Quy định thời gian đào tạo được xác định trên cơ sở số lượng tín chỉ phải tích lũy cho từng chương trình và trình độ đào tạo.
<b>8. Quy định liên quan đến hoạt động đào tạo</b>	
- Việc triển khai các hoạt động đào tạo còn nhiều bất cập. Trong đó, chương trình đào tạo đại học còn nặng về lý thuyết, nhẹ về thực hành, Chương trình đào tạo chưa tạo được sự liên thông giữa các chuẩn mực đào tạo trong nước và quốc tế, gây khó khăn khi liên thông với các chương trình đào tạo ở nước ngoài hoặc công nhận văn bằng của Việt Nam ở các nước khác trong khu vực và trên thế giới.	- Việc thực hiện sửa đổi, bổ sung Luật Giáo dục Đại học liên quan đến hoạt động Đào tạo sẽ gồm 6 Điều (từ Điều 33 đến Điều 38) nhằm thực hiện đổi mới để đảm bảo chất lượng, hiệu quả và tiệm cận với chuẩn quốc tế như chuẩn hóa hình thức đào tạo theo đúng thông lệ quốc tế, góp phần thúc đẩy việc hợp tác về giáo dục và công nhận trình độ người lao động trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng; Bên cạnh đó, luật cũng quy định một số chế tài cụ thể để xử lý đối tượng không thực hiện cam kết bảo đảm chất lượng đào tạo.
<b>9. Nhà đầu tư được thành lập trường đại học theo 2 phương thức</b>	
- Không có quy định (mới bổ sung Điều 16a ở Luật GDĐH mới năm 2018)	- Nhà đầu tư thành lập trường đại học có thể lựa chọn một trong hai phương thức: + Đầu tư thành lập tổ chức kinh tế để tổ chức này thành lập trường đại học tư thực;

	+ Trực tiếp thành lập trường đại học tư thục.
<b>10. Hoàn thiện thiết chế cho Hội đồng trường</b>	
- Đã xây dựng khung pháp lý khá hoàn chỉnh cho bộ máy quản trị cơ sở giáo dục đại học, có sự phân biệt quản trị cơ sở đại học công lập, tư thục và có vốn đầu tư nước ngoài. Tuy nhiên, trên thực tế, Hội đồng trường/hội đồng đại học ở trường công lập, dù được coi là cơ quan quyền lực nhưng lại không có quyền lực thực sự. Hội đồng trường không có quyền bầu và miễn nhiệm hiệu trưởng hoặc giám đốc đại học (gọi chung là hiệu trưởng) nên chỉ chịu trách nhiệm trước cơ quan chủ quản cấp trên. Điều này dẫn đến hội đồng trường đóng vai trò tư vấn hơn là một hội đồng quyền lực.	- Sửa đổi điều 16 về HĐT, điều 17 về HĐQT. Với việc sửa đổi bổ sung 2 điều này, Dự thảo Luật ĐH đã tạo nên hành lang pháp lý khá tốt cho việc tổ chức quản trị CSGDDH. HĐT được trao thực quyền rất lớn trong việc xây dựng các chính sách định hướng cho nhà trường, ban hành các quy chế tổ chức và hoạt động, quy chế tài chính của trường, quyết định nhân sự hiệu trưởng để trình cơ quan quản lý có thẩm quyền công nhận.
<b>11. Học phí đại học sẽ xác định theo giá dịch vụ giáo dục</b>	
- Học phí các cơ sở giáo dục đại học công lập bị áp trần.	- Học phí được xác định theo cơ chế giá dịch vụ đào tạo. Mức giá này do các đại học tự chủ quyết định trên cơ sở đúng pháp luật, tương xứng với chất lượng đào tạo. Nhà trường phải công khai giá dịch vụ đào tạo từng năm học, khóa học cùng với thông báo tuyển sinh để thí sinh biết trước.
<b>12. Các chính sách để gắn đào tạo với nhu cầu sử dụng của thị trường lao động</b>	
	- Bổ sung một số chính sách của Nhà nước về phát triển giáo dục đại học. Bên cạnh đó, Luật cũng khuyến khích quá trình sắp xếp, sáp nhập các trường đại học thành đại học lớn; khuyến khích phát triển các trường đại học tư thục; có chính sách miễn, giảm thuế với tài sản hiến tặng, hỗ trợ cho giáo dục đại học, cấp học bổng và tham gia chương trình tín dụng sinh viên.

